

OP SAFARI IN NEPAL

‘Het is alsof, ik *terugreis* in de tijd’

Aan de rand van Bardia, een nationaal park in Nepal, wonen de dorpelingen vlak bij de wilde dieren. Nathalie van Koot logeerde er in een lemen hut, schoof aan bij een Tharu-familie en zag een tijger. “Ik wil bijna gillen: Yes!” ▶

Tekst Nathalie van Koot | Foto's Tom van Cakenberghe

Met een mand vol mest gaat een jonge vrouw op weg naar haar moestuin.

In de verte lopen heel behoedzaam een hert en twee hinds langs de waterrand. De zon werpt zijn laatste lome stralen over het savannelandschap. Het mannetje, getooid met een enorm gewei, loopt als een trotse krijger voorop. Zijn oren zijn gespits, er heerst gevaar. De vrouwtjes kijken ver twijfeld en lijken verlamd. De natuur houdt de adem in. Dan springt het hert naar een eilandje in de rivier. Ik ben in Bardia, een nog grotendeels onge-rept nationaal park in het zuidwesten van Nepal. We zijn aan het einde van de dag naar een afgelegen plek langs de Karnali-rivier gekomen om een tijger te spotten. De kans daarop is niet groot, maar het idee dat er een tijger in de buurt kán zijn, vind ik al bloed-stollend spannend. Net als ik de moed bijna heb opgegeven, gebaart de gids ineens naar het water. In de verte zie ik een oranje silhouet. Op goed geluk richt ik mijn camera en druk af, maar vrijwel meteen is het dier alweer weg. Ik kijk op mijn camera en zie de majestueuze gedaante van een tijger. Ik wil bijna gillen. Yes, het is me gelukt om hem vast te leggen! 's Avonds vertellen medewerkers van het Wereld Natuur Fonds (WNF) me dat ze nog nooit een tijger hebben gezien, terwijl ze al jaren in het gebied werken. Het voelt bijna alsof ik de Lotto heb gewonnen.

Momos eten bij kaarslicht

Hier heb ik dan zeventuizend kilometer voor gereisd. Maar het was niet mijn eerste 'ontmoeting' met een tijger in Nepal. Meteen al bij aankomst op het vliegveld van Kathmandu zie ik dat op de bankbiljetten de *big three* van Nepal prijken: de olifant, tijger en neushoorn. Morgen reis ik door naar Bardia National Park, maar eerst wil ik in Kathmandu proeven van de lokale cultuur; via internet heb ik een etentje bij Nepalezen thuis geboekt. Gastvrouw Mila ontvangt me allerhartelijkst. Natuurlijk moet ik eerst mijn schoenen uit-trekken, dat verlangt de traditie. Mila stelt me voor aan haar kinderen, man Shubash en

haar schoonmoeder. Ik schuif niet alleen aan maar moet ook zelf de handen uit de mouwen steken. We gaan *momos* maken. Deze gevulde deegpakketjes zijn hét fastfood van Nepal; ze worden werkelijk overal gegeten. "We moeten snel aan de slag", zegt Mila, "want om 19.30 uur wordt de stroom uitgeschakeld en dan komt van koken niet veel meer terecht." Ik wil drie varianten momos maken: eentje met waterbuffelvlees, een vegetarische, en een zoete met een verkrumelde Snickers-reep. Ik voel me lompe en onhandig, vooral als Mila met haar sierlijke vingers snel en behendig het deeg tot een mooi pakketje vouwt. Ik bak er niet veel van. Mila heeft er al een stuk of tien klaar als ik nog met mijn eerste bezig ben. Na zo'n twintig minuten stomen zijn de momos klaar en gaat iedereen aan tafel. Ik kan me er net tussen persen. Iedereen begint gretig te eten. Tijdens de maaltijd gaat het licht uit en worden gezellig kaarsjes aangestoken. Het eten wordt begeleid door smakkende geluiden – een teken dat het goed smaakt. Ook mijn momos worden ondanks de exotische vormen snel opgepeuzeld. Ze smaken verrukkelijk en ik ben heel trots dat het me gelukt is. Bij het afscheid vouwt Mila haar handen voor haar borst, buigt licht naar me toe en zegt 'namas-té'. Da's nog eens wat anders dan 'doei'!

Net als ik de moed bijna heb opgegeven, gebaart de gids naar het water en zie ik een oranje silhouet.

Op een ossenkar naar de Tharu

Een dag later reis ik door en word ik in Dalla, een gehucht in het zuidwesten van het land, tot mijn verbazing met een ossenkar opgehaald. Het contrast met Kathmandu kan bijna niet groter zijn. De hoofdstad is ►

1 Een Tharu-familie sprokkelt hout in de bufferzone tussen hun dorp en Bardia National Park.

2 In haar lemen hut wakt een vrouw een groentecurry.

3 Vroeg in de ochtend werken de bewoners van Dalla Homestay op hun land.

4 Dorpsbewoners reizen per ossenkar over landweggetjes nabij Bardia National Park.

5 Wegwijzers met de namen van hotels en lodges aan de rand van Bardia National Park.

6

een toeterende mierenhoop, in Dalla hobbel ik over landelijke weggetjes en is het alsof ik terugreis in de tijd. Wat een belevenis! Bij de ingang van het dorp word ik onthaald door een groepje sierlijke Tharu-vrouwen, gekleed in prachtige saffraankleurige gewaden, en krijg op mijn voorhoofd de kenmerkende rode stip, de *tikka*.

Dalla ligt aan de rand van de Khata-corridor: een ecologische verbinding tussen Bardia National Park en Katarniaghat Wildlife Sanctuary, een beschermd gebied aan de andere kant van de grens in India. De corridor is van levensbelang voor bedreigde diersoorten als de Indische neushoorn en de Bengaalse tijger.

Nog niet eens zo lang geleden werden wilde dieren zonder pardon gedood als ze te dicht in de buurt van mensen kwamen. Maar hier gaan natuurbescherming en de lokale bevolking steeds beter samen. Natuurbeschermingsorganisaties zoals het WNF helpen hier al jaren met kennis en geld. Zo hebben ze geholpen met het opzetten van Dalla Homestay, een dorp waar ik een paar dagen zal logeren. Het idee is dat de lokale bevolking bedreigde dieren minder snel zal

stropen als ze extra inkomsten krijgt uit het ecotoerisme.

Het verblijf in Dalla Homestay is een bijzondere ervaring: je schuift aan bij de lokale bevolking en haar manier van leven. In het dorp wonen twintig Tharu-families die op hun erf een lemen hut met rieten dak voor gasten hebben. De inrichting is eenvoudig, maar knus en netjes. De wc is achter op het erf, in een houten huisje, zoals we dat vroeger ook in Nederland hadden.

De familie waar ik logeer, is erg gastvrij. De hele avond worden typische Tharu-hapjes in bananenbladeren op tafel gezet, zoals Tharu-rijst, vis en aardappeltjes. Een heerlijk sterk lokaal drankje, *mauwa* – gebrouwen van de bloem van de walnootboom –, wordt royaal ingeschonken. 's Nachts heb ik een beetje spijt van de mauwa: ik moet er een

De hele avond worden Tharu-hapjes in bananenbladeren op tafel gezet.

6 Toeristen maken een ritje met terreinwagens door Chitwan National Park. Je kunt er ook wandeltochten maken met een gids.

paar keer uit om naar de wc te gaan. Gewapend met een kleine zaklamp loop ik naar het houten huisje achter op het erf. Mijn hart bonkt in mijn keel, want de verhalen over olifanten en neushoorns die het dorp bezoeken, spoken door mijn hoofd. Maar gelukkig overleef ik de nacht.

Scharrelende kippen

Heel vroeg in de ochtend word ik wakker van de kippen die rond mijn hut scharrelen en zacht kakelen. Ik kruip onder de klamboe vandaan en ga buiten kijken. Het licht is zacht en over de velden achter het erf hangen mistlierten. Naast het houten huisje staan twee magere koeien uit een bak te eten. Ik geniet intens van het vredige tafereel. Na het ontbijt krijg ik een rondleiding. We lopen langs een schooltje met klaslokaaltjes in lemen hutjes. Mijn oog valt op een enorme tekening van een olifant

en een neushoorn. Kinderen wordt hier al vroeg het belang van natuurbescherming geleerd.

Die avond heb ik tijdens mijn safari in Bardia mijn ontmoeting met een tijger, zij het op een veilige afstand. Ik heb ook nog het geluk dat ik een neushoornmoeder met haar kalf zie grazen. En verschillende soorten apen zie. Om van dichtbij zulke prachtige dieren te zien, is een unieke ervaring waar ik steeds van volschiet als ik eraan terugdenk. Nepal met zijn fascinerende cultuur, prachtige landschappen, warme bevolking en heerlijke eten is een ervaring die ik iedereen zou gunnen. ■

Nathalie van Koot werkt bij het Wereld Natuur Fonds (WNF). In haar vrije tijd begeleidt ze reizen en schrijft ze met haar partner cultureel-historische reisgidsen.

Belangstelling voor een Plus-groepsreis naar Nepal? Laat het ons weten, dan kunnen we rekening houden met uw wensen. Ga naar reizen.plusonline.nl/nepal

Nepal praktisch

► De beste reistijd is het vroege voorjaar (februari/maart) en het najaar (vanaf oktober). De regentijd duurt ongeveer van april tot eind september. Na de regentijd zijn de vlaktes en bergen groen en fris, is de temperatuur aangenaam en begint de oogsttijd. Ook zijn er dan verschillende belangrijke culturele festivals. In december en januari kan het in de bergen erg koud worden.

► Sinds de aardbevingen in april en mei 2015 mijden veel toeristen de Kathmandu-vallei en de oude koningssteden Patan en Bhaktapur. Het in dit arti-

kel beschreven zuidelijke deel van Nepal (de laagvlakte van de Terai) heeft geen last gehad van het natuurgeweld. Chitwan National Park is het bekendste en meest bezochte natuurgebied. Veel

minder toeristisch is Bardia, het grootste Nationaal Park. ► Wil je tijdens een reis naar Nepal ook een keer momos-hapjes maken bij een Nepalese familie? Nathalie van Koot boekte

haar momos-entente op www.withlocals.com ► Etihad Airways, Turkish Airlines en KLM vliegen vanuit Amsterdam met een tussenstop naar Kathmandu, de hoofdstad van Nepal.